

Gemeente Brummen

AdviesNota

Afdeling: Beleid & Bedrijfsvoering Adviseur: A.T. Reichgelt		Code: AR/585	OPENBAAR																																																	
Medeadviseur(s): R.Reusink G.Assies A. Schulp		Datum: 18 december 2013 Regnr.: BW13.0321																																																		
Portefeuille(s): Publieke Gezondheid Sportbeleid	Portefeuillehouder(s): F.L.J. Bruning J.A.C.M. Elbers	Paraaf manager:	Controlling:																																																	
Onderwerp: Structurele preventie overgewicht bij jeugd		Budgetnummer in afdelingsplan: 668100																																																		
Procedure	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Administratief</th> <th>status</th> <th>datum</th> <th>Bestuurlijk</th> <th>status¹</th> <th>datum</th> <th>Burgerparticipatie²</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>☐ MT</td> <td></td> <td></td> <td>☒ B&W</td> <td>t.b.</td> <td>24 december 2013</td> <td>☒ 0: niet van toepassing</td> </tr> <tr> <td>☐ Ondernemingsraad</td> <td></td> <td></td> <td>☒ Burgemeester</td> <td>t.b.</td> <td>tav.beslispunt 4</td> <td>☐ 1: informeren</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td></td> <td></td> <td>☒ Gemeenteraad</td> <td>t.k.n.</td> <td></td> <td>☐ 2: raadplegen</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>☐ 3: adviseren</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>☐ 4: coproduceren</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>☐ 5: meebeslissen</td> </tr> </tbody> </table>	Administratief	status	datum	Bestuurlijk	status ¹	datum	Burgerparticipatie ²	☐ MT			☒ B&W	t.b.	24 december 2013	☒ 0: niet van toepassing	☐ Ondernemingsraad			☒ Burgemeester	t.b.	tav.beslispunt 4	☐ 1: informeren	☐			☒ Gemeenteraad	t.k.n.		☐ 2: raadplegen							☐ 3: adviseren							☐ 4: coproduceren							☐ 5: meebeslissen		
Administratief	status	datum	Bestuurlijk	status ¹	datum	Burgerparticipatie ²																																														
☐ MT			☒ B&W	t.b.	24 december 2013	☒ 0: niet van toepassing																																														
☐ Ondernemingsraad			☒ Burgemeester	t.b.	tav.beslispunt 4	☐ 1: informeren																																														
☐			☒ Gemeenteraad	t.k.n.		☐ 2: raadplegen																																														
						☐ 3: adviseren																																														
						☐ 4: coproduceren																																														
						☐ 5: meebeslissen																																														

Besluiten om:

- Onder voorbehoud van toekenning van de hierna te noemen provinciale subsidie in te stemmen met het plan van aanpak 'Preventie Overgewicht Jongeren', en ter uitvoering daarvan:
- Een samenwerkingsovereenkomst voor drie jaar aan te gaan met de organisatie Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG);
- Samen met de gemeenten Apeldoorn en Voorst een subsidieaanvraag in te dienen bij de Provincie Gelderland voor het gehele project.
- Wethouder F.L.J. Bruning aan te wijzen om namens de burgemeester de samenwerkingsovereenkomst te ondertekenen.

GEMEENTESECRETARIS

Datum: Paraaf voor akkoord:

COLLEGEBEHANDELING

Dagmap d.d.:	Akkoord	Bespreken	
N.E. Joosten (burg)			
F.L.J. Bruning			
J.A.C.M. Elbers			
H. Beelen			
G.J. Verver-Drenth			
Status	☐ A-stuk	☐ B-stuk	Datum collegebesluit: <i>7 januari 2014</i>

COLLEGEBSLUIT:**BESLUIT BURGEMEESTER**

Gemeentesecretaris

Burgemeester

¹ t.k.n. = ter kennisname | t.a. = ter advisering | t.b. = ter besluitvorming
² Argumentatie invullen bij kopje Communicatie en burgerparticipatie

Gemeente Brummen

Aan burgemeester en wethouders

Adviesnota

Reg.nr.: BW13.0321

Portefeuille: Publieke Gezondheid

Sportbeleid

Brummen, 18 **december 2013**

Onderwerp: Structurele preventie overgewicht bij jeugd

Inleiding

In de regio Stedendriehoek hebben de 6 gemeenten (Apeldoorn, Brummen, Epe, Lochem, Voorst en Zutphen) tezamen met de GGD gezocht naar samenwerking en afstemming op deeltherreinen van het lokale gezondheidsbeleid, teneinde het beleid doelmatiger en effectiever tot ontwikkeling te brengen. Er is gekozen voor het landelijk ingezette speerpunt "preventie overgewicht jeugd", omdat alle gemeenten met overgewichtstrisico's van hun jeugd te maken hebben. Daarnaast willen de gemeenten zo veel als mogelijk aansluiten bij het basis takenpakket van de GGD om de kosten in elke gemeente te drukken.

Intussen heeft de GGD een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met Caranscoop (ondersteuning voor de eerste lijn en huisartsen) en de Gelders Sportfederatie (GSF). De portefeuillehouders volksgezondheid hebben met deze samenwerking ingestemd. De GGD heeft dit gedaan om -in een transformerende samenleving- de noodzakelijke verbanden tussen betrokken partijen te kunnen leggen bij de uitvoering van hun taken als drager van de Wet publieke gezondheid.

Terwijl de 6 gemeenten en GGD bezig waren met de voorbereiding van het gezamenlijke project "Gewoon Gezond Gewicht" werd in Apeldoorn het landelijke project Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) gepresenteerd, dat al in 32 gemeenten in Nederland wordt uitgevoerd (zie bijlage INT13.2607). Dit JOGG project sluit perfect aan op de ideeën die bij de gemeenten al leefden en biedt een intensivering van de noodzakelijke initiatieven, omdat goede verbindingen tussen relevante instellingen worden gelegd, communicatie met de bevolking wordt verbeterd en niet in de laatste plaats omdat veel extra ondersteuning door dit landelijke project wordt geboden. Zowel binnen een gemeente als tussen gemeenten wordt afgestemd.

De provincie Gelderland ondersteunt het JOGG project en biedt subsidiemogelijkheden aan gemeenten die zich aansluiten bij JOGG vanuit het "Programma Gelderland Sport". Voorwaarde is dat meerdere gemeenten samenwerken.

Zowel Apeldoorn als Voorst zullen zeer binnenkort al een collegebesluit nemen om de samenwerking met het JOGG project te bevestigen. In de Stedendriehoek overweegt Lochem samenwerking. Van Zutphen en Epe is het nog niet bekend.

Voor de gemeente Brummen betekent dit dat gekozen wordt voor de variant Gewoon gezond gewicht met uitbreiding van het JOGG project.

Argumenten

- 1.1 *Overgewicht en obesitas veroorzaken tal van ziekten en aandoeningen*
We noemen diabetes, hartziekten en gewrichtsslijtage. Bovendien leiden overgewicht en obesitas vaak tot lichamelijke beperkingen, psychosociale problemen, ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid.
- 1.2 *Overgewicht van jongeren in Brummen vraagt om een aanpak om dit overgewicht terug te brengen.*
Te weinig beweging en ongezonde voeding leiden tot overgewicht. Op dit moment beweegt in Brummen 16% van de 4- tot en met 11-jarigen minder dan zeven uur per week. Van de middelbare scholieren voldoet 80% niet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB), die stelt dat jongeren iedere dag één uur tenminste matig intensief moet bewegen. Bij de jeugd stijgt in Brummen het percentage overgewicht van 11% van de 5-jarigen naar 14% van de 11-jarigen en 16% van de 14-jarigen (Bron: epidemiologisch onderzoek GGD-NOG, 2012).

- 1.3 *Ook het Rijk streeft naar een daling van het aantal kinderen met overgewicht en stimuleert de gemeenten.*
Om die reden is in de landelijke richtlijnennota, die een leidraad vormt voor het lokaal te ontwikkelen gezondheidsbeleid, dit speerpunt opgenomen. In de regio Noord- en Oost Gelderland is deze doelstelling nog niet gehaald en is overgewicht dus nog steeds een groot probleem.
- 1.4 *Een integrale aanpak is nodig om op succesvolle wijze overgewicht tegen te gaan.*
De sleutel voor een duurzame oplossing ligt in gezamenlijke acties van partijen en beleidssectoren om de leefomgeving gezonder te maken. Elke verandering in de fysieke en sociale omgeving die te veel eten ontmoedigt, het voedselaanbod gezonder maakt of lichamelijke activiteit bevordert, draagt bij aan de preventie van en bestrijding van overgewicht.
- 1.5 *Een integrale aanpak betekent lokale, horizontale verbanden leggen, en ook regionaal de afstemming zoeken.*
Instellingen op lokaal niveau hebben regionale en zelfs landelijke contacten. Daarnaast hebben lokale instellingen onderling contact. De kunst is om een optimaal bereik van interventies tot stand te brengen. Regionaal optrekken kan schaalvoordelen met zich meebrengen. Burgers, scholieren, werknemers en consumenten bewegen zich ook buiten gemeentegrenzen.
- 1.6 *Een integrale aanpak is nodig om de samenleving van de toekomst gezond te houden.*
"Leefbaarheid en gezondheid staan voorop in een hechte, maar open gemeenschap waar we voor onszelf en voor elkaar zorgen" (bron: TV30, pagina 8). Een verzwakte jeugd draagt niet bij aan een samenleving waarin wij willen innoveren om Brummen op de kaart te houden terwijl tegelijkertijd de lokale gemeenschap vergrijsst. Innoveren met oude waarden vooronderstelt derhalve dat wij de signalen die nu gegeven worden serieus nemen en actie ondernemen nu het nog kan.
- 1.7 *Steviger inzetten op preventie betekent dat later minder ondersteuning en zorg nodig is.*
Diverse grote taken in het sociale domein worden gedecentraliseerd naar de gemeenten. Momenteel wordt zowel landelijk alsook lokaal nog weinig geld besteed aan preventie en veel geld besteed aan zorg. Vroegtijdig inzetten op een gezonde leefstijl voorkomt complexe problemen en grote uitgaven op termijn. Vroegtijdig inzetten betekent derhalve faciliteren wanneer het rendabel is.
- 1.8 *Rendabiliteit wordt vergroot door samenwerking tussen verschillende instellingen met eigen expertise*
De GGD is deskundig op alle terreinen die met de publieke gezondheid van doen hebben, zij weet wat preventief handelen inhoudt en voert, bij wet, epidemiologisch onderzoek uit naar de stand van de gezondheid. Resultaten worden dus gemeten.
De GGD samenwerking met de universiteit Wageningen in het AGORA project levert een wetenschappelijke basis die hierna in het JOGG project als pijler wordt genoemd.
De GSF is toegerust om deskundigheid en stabiliteit op te bouwen bij de sportverenigingen. Caransscoop slaat de brug tussen de belangrijke eerstelijns organisaties zoals fysiotherapeuten, diëtisten, huisartsen en verpleegkundigen.
JOGG is een landelijk ontwikkeld project, met een eigen methodiek. Het project legt (publiek private) samenwerkingsverbanden, stabiliseert contacten, heeft een eigen deskundigheid die op lokaal niveau wordt ingebracht met feitelijke ondersteuning. Bewerkstelligen van die samenwerking over de gehele breedte is nodig om op termijn te komen tot een structureel gewaarborgde balans en goed afgestemde contacten. Het betreft contacten tussen uitvoerders in de gemeente die in direct contact staan met de burgers.
- 2.1 *Diverse invalshoeken worden in het landelijke JOGG project opgenomen en verbonden zodat een integrale aanpak optimaal verloopt.*
De invalshoeken worden ingebracht door de kennis en expertise van de in 1.8 genoemde organisaties
- sportuitval bij sportverenigingen
  - verbinden van preventie en zorg
  - structureel gezondheidsbeleid op school
  - lage sociaal economische status (SES), allochtonen en minimabeleid
  - het jonge gezin; consultatiebureau en kinderdagverblijven

De invalshoeken worden verbonden in het JOGG project. Het project steunt op vijf pijlers:

- Politiek bestuurlijk draagvlak
- Publiek private samenwerking
- Sociale marketing
- Wetenschappelijke begeleiding en evaluatie
- Verbinding preventie en zorg

Dit resulteert in een meerjarig programma (minimaal drie jaar) met vele acties. De kracht zit in de gezamenlijke aanpak en een duidelijke aansprekende boodschap.

2.2 *Akkoord gaan met het JOGG project betekent akkoord gaan met de volgende voorwaarden:*

- collegeakkoord
- verbinden voor minimaal drie jaar
- opstellen van een plan van aanpak volgens de JOGG aanpak
- aanstellen van een lokale projectleider (JOGG regisseur)
- kennis delen (landelijk)
- jaarlijkse JOGG contributie (€ 5.000,00 voor Brummen) gedurende drie jaar.

3.1 *De provinciale subsidie maakt het mogelijk om dit project te realiseren.*

De samenwerking zoals hier voorgesteld is bijzonder. Gemeenten en instellingen werken vanuit eigen expertise samen. Echter, geen van de betrokken partijen kan de financiële investering ple- gen, omdat zowel gemeente alsook de instellingen kampen met bezuinigingen. De provincie biedt een ware uitkomst. Ook de provincie pleit voor een gezondere provinciale bevolking en is bereid om subsidie te verstrekken als aan de subsidievoorwaarden wordt voldaan. Samenwerking met minimaal één andere gemeente is nodig. Apeldoorn en Voorst zijn die gemeenten. Mogelijk slui- ten andere gemeenten nog aan.

4.1 *De ondertekening van een overeenkomst is een bevoegdheid van de burgemeester.*

Op grond van artikel 171 van de Gemeentewet vertegenwoordigt de burgemeester de gemeente in en buiten rechte. Dit betekent dat de burgemeester bevoegd is om de vereenkomst te onderte- kenen.

Wij stellen voor om wethouder Bruning, namens de gemeente, de overeenkomst te laten onder- tekenen.

Overige opmerking

Een gezamenlijke subsidieaanvraag zal worden gedaan voor de gemeente (n) door de Gelderse Sport- Federatie.

Zes gemeenten in de Noord Veluwe zijn inmiddels een gezamenlijk project gestart.

Communicatie en burgerparticipatie

Na instemming door uw college zullen de instellingen en de overige gemeenten in de Stedendriehoek worden geïnformeerd.

Financiële toelichting

JOGG Brummen 2014-2016	Jaarlijkse projectkosten	Concept-begroting	
Uitgaven		Dekking	
JOGG fee (jaarlijks)	5.000	Beleidsmedewerkers gemeente gezondheid en sport	12.600
JOGG regisseur (0.4 fte) HBO-niveau	24.000	Nog in te vullen uren buurtsportcoach	8.000
Ambtelijke ondersteuning (3u p.w.)	12.600	GGD basisuren	6.128
GGD regionale coördinatie (incl. coördinatie van de rol GSF en Caransscoop)	11.146	Subsidie Provincie Gelderland	33.873
GGD wetenschappelijke begeleiding (Agora WUR)	2.000	Jeugdbudget (o.a. extra contactmoment 2012/13)	7.145
Activiteitenbudget	5.000		
Communicatiebudget	3.000		
Projectmanagement Opstartkosten/ evaluatie/ borging	5.000		
Totaal	67.746	Totaal	67.746

Toelichting

Bij de dekking is de volgende toelichting te geven:

1. Beleidsmedewerkers betekent dat de uren van de beleidsmedewerkers gevonden worden binnen de bestaande werkuren. Het is in feite een concretisering van de taak van de beleidsambtenaren.
2. Brummen draait al mee in het meerjarige project "Combinatiefunctie". Binnen de financiering van dit project is ruimte om voor drie jaar € 8.000 per jaar in het nu voorgestelde project in te kunnen zetten. Het voordeel binnen het bestaande project is ontstaan omdat dat project later in het jaar daadwerkelijk gestart is, terwijl de rijksbijdrage voor het gehele jaar ontvangen is.
3. De dekking GGD betekent dat deze kosten de komende 3 jaar binnen de structurele bijdrage aan de GGD kan worden opgevangen. De GGD levert dus zijn bijdrage op dezelfde wijze als de gemeente dat doet via de inzet van de beleidsmedewerker.
4. De bijdrage van de provincie komt hiermee op 50% van de totale kosten.
5. Via adviesnota BW13.0226 heeft Brummen besloten rijksgeld dat de gemeente ontvangen heeft via het gemeentefonds voor extra contactmomenten te besteden aan een extra taak voor de GGD op dit vlak. De geraamde kosten daarvan vallen echter mee, waardoor er nu ruimte is ontstaan om alsnog € 7.145,- voor 2014 in te zetten voor het JOGG project. Voor 2015 en 2016 resteert ruim € 2.000,-. Het restant kan in die jaren gedekt worden uit de bestaande begrotingspost 666001 overige kosten Jeugd- en jongerenwerk.

Juridische grondslag

Wet Publieke gezondheid

Uitvoering

Drie maanden na indiening van de subsidieaanvraag volgt al dan niet de subsidie toekenning. Daarna kan met de uitvoering worden gestart.

Bijlage(n) ter vaststelling

1. Overeenkomst gemeente Brummen – JOGG, kenmerk INT13.2661

Bijlage(n) ter informatie

1. Nota "Gewoon Gezond Gewicht", kenmerk INT13.2607
2. JOGG, Feiten en cijfers, kenmerk INT13.2659
3. De kracht van JOGG, kenmerk INT13.2660